

21/06/2011

A DEEP APPROACH® TO TURKISH
SUGGESTION CARD FOR SELF-DIRECTED LEARNING

CARD NUMBER: 1

THEME: ŞAİRLER VE SİYASET / POETS AND POLITICS

LEVEL: Advanced

Focus on Language developed by Cendel Karaman

FOCUS ON LANGUAGE and MULTI MEDIA LANGUAGE ASSISTANT

1. Background information

Summary of the video interview with Roni Margulies
Culture tips

2. Language Assistance

Key words for the video passage transcribed

Guided Questions

Grammar

Vocabulary

3. Transcription and Glossary

Transcription of the video

Glossary

1. Background information

Summary of the video

Özet Bu video'da bir Yahudi Türk vatandaşı olan şair Roni Margulies'in kısa bir özgeçmişini sunan bir TV programından bir bölüm izleyeceksiniz. Ayrıca Roni Margulies ile yapılmış bir söyleşi de var. Bu söyleşide Roni Margulies bazı hayat deneyimlerinden, bir şair olarak yolculuğundan, ve sosyal sistem sorunlarından bahsediyor.

Culture tips

Şairler şiirlerinde sadece yaşam öyküleri ve duygularını ele almazlar.

Türk toplumunda da birçok şair şiirleriyle tarih, siyaset ve diğer toplumsal deneyimleri yansıtmaktadır. Aynı toplumsal olgu farklı şairler tarafından kendi yorumlarına dayalı olarak çok

Summary In this video, you will watch part of a TV program introducing a brief biography of Roni Margulies, a Jewish-Turkish poet, and an interview with him. In the interview, he discusses some of his life experiences, his journey as a poet, and social systemic issues.

değişik şekillerde anlatılabilir. İşte bu öğrenme biriminde de bir şairin birçok toplumsal konuyu inceleyip yorumlayarak şiirlerinde ele alışını görüyoruz. Aynı toplumsal sorunları farklı düşünen şairlerin eserlerinde de izlemek yararlı olacaktır.

2. Language Assistance

Key words for the video passage transcribed

mütercim
tercüman
siyasi
yürütmek
sermek,
yanılığa düşmek
hataya düşmek
zehir zemberek
keskin
sermayedar
maşa
havale etmek
egemen
aklamak
tahlil

Guided questions for the video to deepen listening comprehension

1. Roni Margulies hangi alanlarda çalışmaktadır?
2. Roni Margulies yazılarında genellikle hangi konuları işlemektedir?
3. Roni Margulies şiirlerini yazarken en çok neden etkilendiğini belirtiyor?
4. Dinlediğiniz söyleşide Roni Margulies hangi yerel ve küresel sorunlardan bahsediyor?

Grammar

Complex sentences: These are sentences that are made up of one independent clause and at least one dependent or subordinate clause. The dependent clauses are generally divided into three categories: adjective/relative clauses, noun clauses, and adverbial clauses.

Adjective clauses: These are “complex adjectival constructions that modify noun phrases” (Göksel & Kerlake, 2005, p. 438). The most common type is non-finite, and takes one of these suffixes: - (y)An, -DIK, or (y)AcAK, whose English equivalents are ‘who’, ‘which’, ‘that’, ‘when’, ‘why’, ‘where’, etc. The adjectival clause can have different functions in a sentence, such as subject, object etc. In Turkish, different from English, adjectival

clauses generally –finite clause *ki* is an exception- precede the noun they are defining. See the following examples:

1. Kitapevi'nin bu haftaki ilk konuğu, 1955'te İstanbul'da doğ-an Roni Margulies. [The first guest of Kitapevi this week is Roni Margulies, **who** was born in Istanbul in 1955]. *Who* is the subject of the subordinate clause.
2. Profesyonel mütercim ol-an Margulies'le şiir üzerine konuştuk. [We talked on poetry with Margulies, **who** is a professional translator]. *Who* is the subject of the subordinate clause.
3. İlk şiir kitab-ı 1991'de yayımlan-an Roni Margulies, üniversitede iktisat okudu ama hiç iktisatçılık yapmadı. [Roni Margulies, **whose first poetry book** was published in 1991, studied economics at university but never worked as an economist].
4. Margulies, Türkiye'de azınlık kimliği taşı-y-an insanların duygularını yine kendi deneyimleriyle sınırla-dığ-ı, sağlam, nesnel bakışıyla inceler. [Margulies portrays the feelings of the people **that/who** possess minority identity, with a sound and objective point of view **that/which** he has limited to his own experiences]. In this sentence, there are two adjective clauses: one to define people, and the other to define point of view.
5. Benim şiirimi besle-y-en kaynaklar siyasi değil. [The sources **that** feed my poems are not political].

Noun clauses (See also intermediate module on *Identity and Nationalism*):

Noun clauses perform the functions (i.e., subject, object, etc.) of a noun in a larger sentence that contains an independent clause. They are structurally divided into two groups (Göksel & Kerlake, 2005):

1. **Finite:** "identical in structure to a full sentence" (p. 404). Finite noun clauses are further divided into two: **bare finite noun** clauses (the clauses that are "simply inserted within the super

ordinate, or main clause; see examples: 6 and 7) and **finite noun clauses with a subordinator** (*ki*, *diye*, or *gibi*; see examples: 8 and 9)

6. Her nesil bir yaşa geldiği zaman “Ya şiir öldü, roman öldü, kültür bitti artık yok, gençliğimde çok müthişti, şimdi bakın bir şey yok” der. [Every generation, when they are up to an old age, claim that “the poetry is dead, the novel is dead, there is not culture any more, everything was great when I was young, but now there is nothing”.

7. Bu edebiyatın veya kültürün veya romanın ölmesinden ziyade “ben yaşıyorum eyvah” anlamına gelir. This means that “Alas, I am getting old”, rather than referring to death of literature, culture, or novel.

8. Bugün geriledik gibi geliyor bana. [It seems to me that we are going backward today].

9. Biliyorum ki ben 17 yaşında liseyi bitirip üniversiteye yurtdışına gittim. [I know that I graduated from high school at the age 17 and went abroad to go to college].

Non-finite noun clauses: These have the same functions as the finite noun clauses (i.e., subject, object, etc), but are formed "with their verbal constituent [being] marked by one of the subordinating suffixes *-mA*, *-DI*, *-(y)AcAK*, or *-(y)İş*. (See examples: 10, 11, 12)

10. Şu yanlış-ya düş-tüğ-ü-mü sanmıyorum. [I don't think that I am in such a delusion].

11. Doğrusu bu ikili-yi nasıl açıkla -y-abil-**eceğ**-i-mi bilmiyorum. As a matter of fact, I don't know how I can explain this binary/dualism.

12. Kapitalist toplumun insana yaptıklarını, ne kadar her birimizin hayatını kısıtladığını, ne kadar fakirleştirdiğini hissettirebilmek için şiir yazıyorum. [I write poems to evoke what capitalist society has done to human beings, how it has restricted, and impoverished our lives].

Adverbial clauses: These are dependent clauses that carry out an adverbial function (of time, reason, contrast, condition, purpose etc.) in a sentence. As in noun clauses, in Turkish, adverbial

clauses, too, can be finite or non-finite (for a more comprehensive account see Göksel & Kerlake, 2005).

The finite clauses “are formed with *diye*, *ki*, *madem(ki)*, *nasıl ki*, (*sanki*)...-miş gibi and -DI mi” (p. 462). See examples 13 and 14.

The non-finite clauses are formed with some suffixes to the verbs, depending on the meaning of the sentence (i.e. the function it carries out, such as time, reason etc). See examples: 15, 16, 17, and 18.

13. “[Kalabalık olacağız **diye**] bir ekmek daha almıştım. [As there were going to be a lot of us], I had bought another loaf.” (p. 462). *Diye* expresses reason in this sentence.

14. [Derse geç kal-ma-ya-yım **diye**] erken kalktım. I woke up early [so that I was not late for the class]. *Diye* expresses purpose in this sentence.

15. Margulies, Robert Koleji bitir-**dikten sonra** İngiltere’de iktisat alanında doktorasını yaptı. Margulies did his PhD in economics in England **after** he finished Robert College. The suffix here is *-DiktAn sonra*, which means ‘after’ in English, and expresses time. The other suffixes that express time are: *-mAdAn önce* (before), *-(y) Inca* (when), *DiğIndA* and *-Diğİ zaman* (when), *(y)ken* (while, as, when), *DiğIndAn beri* (since), and *-(y)IncAyA kadar/değIn/dek* and *-(y) Ana kadar* (meaning until, and by the time).

16. [Ben lisede-y-**ken**] Yeni Dergi çıkardı. There was a new journal, **while/when** I was at high school. TIME

17. Siyasi olduğumu bildikleri **için**, aktif sosyalist olduğumu bildikleri **için**, şiirimde bunun açık izlerini görme-y-**ince** “Ya nasıl oluyor” diye sorarlar. *için* expresses reason in this sentence and *-(y) Inca* expresses time.

18. Geç kalmamak için erken kalkman gerekiyor. You have to get up early in order not to be late. *için* expresses purpose in this sentence.

3. Transcription and Glossary

Partial transcription of the video

(1.10-1.26)Spiker: Kitapevi'nin bu haftaki ilk konuğu 1955'te İstanbul'da doğan Roni Margulies. Şiir yazar Margulies, Robert Kolej'i bitirdikten sonra İngiltere'de iktisat alanında doktorasını yaptı. Aynı zamanda profesyonel **mütercim** olan Margulies'le şiir üzerine konuştuk.

(1.26-2.05)Bayan seslendirici: Roni Margulies 1955 yılında İstanbul'da doğdu. Robert Kolej'i bitirdikten sonra İngiltere'nin çeşitli üniversitelerinde okuyarak iktisat doktoru oldu. Hiç iktisatçılık yapmadı.

İstanbul'dan 1972'de ayrıldı ve Londra'da yaşadı. Şair, **tercüman**, aynı zamanda bir yazar. İlk şiir kitabı 1991'de yayımlandı, bunu beş şiir kitabı, çocukluk anıları, dört tercüme şiir kitabı, **siyasi** tercüme ve edebiyat, siyaset, tarih konularında sayısız dergi ve gazete yazısı izledi. Saat Farkı isimli şiir kitabı ile 2002 Yunus Nadi Şiir Ödülü'nü kazandı.

(2.12-2.47)Bayan seslendirici: Yazar, sair, gazeteci, savaş karşıtı ve sosyalist olan Yahudi asıllı Roni Margulies'in polemikçi şiir yazıları edebiyatseverleri her zaman etkiliyor. Bu yazıların en önemli özelliği ise tartışmaların şiir örnekleri çerçevesinde **yürütülmüş** olması. Margulies, Türkiye'de azınlık kimliği taşıyan insanların duygularını yine kendi deneyimleriyle sınırladığı, sağlam, nesnel bakışıyla incelerken, günlük hayatın akışı içerisinde artık kanıksamış olduğumuz olayları **mizahi bir dille gözler önüne seriyor**. Margulies'le şiir üzerine konuşuyoruz.

(2.56-4.22)R.M.: Ben lisedeyken **Yeni Dergi** çıkardı. Her ay ben o dergiyi alır okurdum. Mehmet Fuat'ın Yeni Dergi'si. O dergide her sayısında aşağı yukarı, Edip Can sever, Turgut Uyar, Cemal Süreyya, Ülkü Tamer, yani, Behçet Necatigil. Simdi bugün böyle bir dergi düşünmek mümkün değil. Hem bu isimler gibi o düzeyde şiir yazar isimler bence yok hem böyle bir dergi yok. Ha, niye diye lütfen sormayın. Bilmiyorum, bu çok zor bir şey. Şu **yanılgıya düştüğümü** sanmıyorum. Her nesil bir yasa geldiği zaman "Ya şiir öldü, roman öldü, kültür bitti artık yok, gençliğimde çok müthişti, simdi bakın bir şey yok" der. Bu

edebiyatın veya kültürün veya romanın ölmesinden ziyade "ben yaşıyorum eyvah" anlamına gelir ama bu **hataya düştüğümü** sanmıyorum. Gerçekten de bugünün Türk şiirinin, örneğin 60'ların şiirinin düzeyinde olduğunu sanmıyorum. 60'ları sadece kendi gençliğim, Yeni Dergi **filan** olduğu için 60'lar diyorum. Ee, bugün geriledik gibime geliyor. Niyesini bilmiyorum.

(4.23-6.58)R.M.: Benim şiirimi besleyen kaynaklar siyasi değil. Bana hep sorar arkadaşlarım. Yav, senin, siyasi olduğumu bildikleri için, aktif sosyalist olduğumu bildikleri için, şiirimde bunun açık izlerini görmeyince "Ya nasıl oluyor? Bir yandan siyasi yazılar yazıyorsun, gazetelere, dergilere, vs. Bunlar biraz **zehir zemberek,keskin dilli yazılar** ama şiirin hiç böyle değil." Benim şiirim çok kişiseldir. Veya en azından kişisel deneyimden yola çıkıp yazılan bir şiirdir. "Bu ikiliyi nasıl açıklıyorsun?" derler. Doğrusu bilmiyorum nasıl açıklayabileceğimi ama herhalde şöyle bir şey var. Bu toplumun, kapitalist toplumun insana yaptıklarını, ne kadar her birimizin hayatını kısıtladığını, ne kadar fakirleştirdiğini hissettirebilmek için şiir yazıyorum. Yani, "Mutlu aşk yoktur." bence bu kapitalizmin bir sorunu, insanlığın bir sorunu değil. Bunu şiirle ifade etmek daha kolay geliyor bana. Ama peki o zaman ne yapacağız bu sistem hakkında? Bunu nasıl değiştirebiliriz? Nasıl daha güzel bir dünya yaratabiliriz? Onu da düzyazıyla ifade etmek daha kolay geliyor. Ben o ikiliyi biraz öyle açıklayabiliyorum. Şiirimin kaynakları ise dedim ya çok kişisel. Ya, bu yorumlamayı, çözümlemeyi yapmak herhalde **bana düşmez** ama sanıyorum, ben 17 yaşımda, sanıyorum bu kısmı değil. Biliyorum ki ben 17 yaşımda liseyi bitirip üniversiteye yurtdışına gittim. 17 yaşında yurtdışında yaşamak insanı çok etkileyen bir şey. Hem olumlu hem olumsuz şekilde etkiler. Evden uzak olmak, sonra yıllar geçtikçe hem gençliğimden hem gençliğimin kentinden uzak olmak, İstanbul'dan uzak olmak... Bütün bunlar benim duygu dünyamı çok etkilemiş olan şeyler. Şiirim genellikle buradan yola çıkar sanıyorum. Ama bunu **incelemek eleştirmenlere düşer**, benden yazması.

(8.51-9.04)Spiker: Sevgili kitapseverler, Roni

Margulies'le söyleşimize devam ediyoruz. Şiirle uğraşan Margulies, aynı zamanda tarih ve siyaset sahalarında da yazılar yazıyor. Profesyonel mütercim olan Margulies'le şiir üzerine konuşmaya devam ediyoruz.

(9.13-12.03)R. M.: Anti-emperyalizm kavramının kendisinde bir sorun yok. Ben anti-emperyalistim. Ama ben emperyalizmden ne anlıyorum? Amerika'nın Türkiye'ye yaptığı bir şey değil. Emperyalizm bugünkü dünya sisteminin işleyiş biçimini açıklamaya yönelik bir kavram. Tabii ki bunun içinde ülkeler arasında bir hiyerarşi de var. Dünya kapitalizminin tabii ki **başını Amerika çekiyor**. Ama bu tek yönlü bir süreç değil. Bu kadar söyleyip bıraktığımız zaman, o zaman "Türkiye Amerika'ya karşı" gibi bir **sonuç çıkar**. Böyle bir sonuca ben inanmıyorum. Çünkü Türkiye'nin büyük sermayedarları da Amerika'nın büyük **sermayedarlarının maşası** veya oyuncuğu veya uşağı değildir, ortağıdır. Türkiye de kendi çapında, becerebildiği ölçüde, tabii ki daha az becerebilmektedir, Kıbrıs'ta olsun, başka ülkelere, bugün Türkiye'nin Somali'de, Afganistan'da askeri

Vocabulary (Kaynak: [Türk Dil Kurumu](#))

mütercim a. Çevirmen: *Mütercim olarak işe başladığım gün anamdan emdiğim süt burnumdan gelmiştir.* *-B. R. Eyuboğlu. Güncel Türkçe Sözlük.*

tercüman a. Çevirmen: *Musikimiz, bizim durgun ruhumuzun, sakın düşüncelerimizin, uçuk benzimizin tercümanıdır.* *-A. H. Müftüoğlu. Güncel Türkçe Sözlük.*

siyasi sf. (siya:si:) 1. Siyasetle ilgili, siyasal, politik: *Siyasi işlere karışmamamı tavsiye ederim.* *-P. Safa. 2. a. Siyasetçi, politikacı: Müdür bey, siyasiler koşusunda başladı bu geceki teftişine.* *-K. Korcan. Güncel Türkçe Sözlük.*

yürütmek (-i) 1. Yürüme işini yaptırmak, yürümesini sağlamak. 2. Gerektiği gibi yapmak,

var. Yani Türkiye'de hiyerarşik bir zincir içinde kendi rolünü oynamaktadır emperyalist sistem içinde. Mağduru değildir Türkiye emperyalizmin. Simdi benim eleştirdiğim anti-emperyalizm anlayışı tamamen milliyetçilik için bir kamufraj olarak kullanılan bir anlayış. Yani Türkiye'de olan bütün sorunları Amerika'ya **havale edip**, Amerika'nın suçu olarak gösterip, dolayısıyla kendi **egemen sınıfımızı aklayıp**, Türkiye'nin yayılmacı, savaşçı maceralarını aklayıp **son tahlilde** milliyetçiliğe varan bir anti-emperyalizm. Bugün Türkiye solunun geniş kesimleri bunu yapmaktadır. Örneğin Ergenekon operasyonunun sonunda açılan davayı emperyalizmin oyunu olarak görmek, tümüyle anlamsız bir seydir, tümüyle Ergenekon'u aklayan bir seydir. Bunun solculukla bir alakası olamaz, yoktur. Bunu anti-emperyalizm kisvesi altında Veli Küçük'ü hakli göstermeye çalışmak, **öz be öz** milliyetçiliktir. Buna anti-emperyalizm filan denmez. Anti-emperyalizm, anti-kapitalizmin bir eşi, ortağı, birlikte izlenen kavramlardır. Ayırdığın zaman bir anlamı yoktur. Ayırdığın zaman o milliyetçilik olur. uygulamak: *İşlerini eskisi gibi yürütüyorlar.* 3. huk. Bir yargıyı yerine getirmek, uygulamak. Güncel Türkçe Sözlük.

sermek, -er Göstermek amacıyla asmak veya yaymak: *Çeyiz sermek.*

yanılığa düşmek Bilmeden bir yanlışlık yapmak: *Eski bakan bir yanılığa düşmüştü.* *-Ç. Altan. Güncel Türkçe Sözlük.*

hataya düşmek yanılmak: *Bu soruya evet cevabını vermekle bir hataya düşmüş sayılmayız.* *-Y. K. Karaosmanoğlu. Güncel Türkçe Sözlük.*

filan (see falan)

falan zm. 1. Söylenmesi istenmeyen veya gerekli görülmemeyen bir özel adın yerini tutan kelime, filan: *Bana falan geldi, falan gitti diye anlatmaya başladı.* 2. a. Cümlede belirtilen nesne veya nesnelere sonra gelerek *ve benzerleri*

anlamında kullanılan bir söz: **Hiç heyecan falan göstermiyor.** -Ö. Seyfettin.

zehir zemberek *sf.* 1. Son derece acı. 2. Son derece sert, hakaret dolu: **Baştakilere, bir kere daha uyarmak için zehir zemberek bir rapor gönderdi.** -E. C. Güney. 3. *zf. mec.* Son derece ağır, sert bir biçimde: **Zehir zemberek konuştu, gitti.** Güncel Türkçe Sözlük.

keskin

Kırıcı, incitici: **En yakın dostlarının bile kusurlarını keskin bir dille yüzlerine vururmuş.** - H. Taner.

sermayedar *sf. (serma:yedar) ekon.* 1. Sermayesi olan. Güncel Türkçe Sözlük.

maşa *mec.* Başkasının isteklerine, amaçlarına alet olan kimse: **Asıl suçlu, bu maşaya emir verenler.** -A. Boysan.

havale etmek 1) bir şeyin alınmasını, yapılmasını bir kimseye bırakmak, ısmarlamak, devretmek: **Mahkemeye havale edeceğim, orada bülbül gibi söylersin.** -Ö. Seyfettin. 2) yollamak, göndermek. Güncel Türkçe Sözlük.

egemen *sf.* 1. Yönetimini hiçbir kısıtlama veya denetime bağlı olmaksızın sürdüren, bağımlı

olmayan, hükümran, hâkim: **Egemen devlet.** 2. *mec.* Sözünü geçiren, üstünlük kazanan. Güncel Türkçe Sözlük.

aklamak *(-i) huk.* Suçsuz veya borçsuz olduğu yargısına vararak birini temize çıkarmak, tebriye etmek, ibra etmek. Güncel Türkçe Sözlük.

tahlil Çözümleme, inceleme.

Glossary

Egemen: dominant, sovereign

Falan: et cetera, like.

Kırıcı: hurtful, insidious

Maşa: pawn

Mütercim: interpreter, translator.

Sermayedar: shareholder

Sermek: to lay out, spread out.

Siyasi: political

Tahlil: analysis

Tercüman: translator

Yanılgıya düşmek: to be in error, be in delusion.

Yürütmek: to carry out, perform, prosecute.

Zehir zemberek: harsh, bitter (generally for a speech, statement etc.)

REFERENCE AND COPYRIGHT INFORMATION FOR THIS FOCUS ON LANGUAGE

This Focus on Language has a copyright. It may be reproduced and distributed for educational purposes only if the following citation is included in the document:

This Focus on Language was originally published on the Deep Approach website (<http://deepapproach.wceruw.org/index.html>) as:

Karaman, C., Tunç, Y., Tochon, F. V. (2010). *Şairler ve Siyaset / Poets and Politics*. Module 1, Focus on Language, Advanced level. Madison, WI: Wisconsin Center for Education Research (WCER). <http://deepapproach.wceruw.org/index.html> (access date). The Focus on Language is reprinted here with permission of the author and the publisher, The Wisconsin Center for Education Research at the University of Wisconsin-Madison.

To view related modules, movies, power points, theoretical articles, Q&As, and webcasts, or to comment publically on this module in a forum of discussion, please go to <http://deepapproach.wceruw.org/index.html> and select the appropriate thumbnail.